

La màfia

Quan el 2003 Convergència i Unió va perdre la presidència de la Generalitat després de 23 anys, molts convergents es van sentir com si els haguessin entrat a robar a casa. El govern sostingut de més de dues dècades els havia convertit en un partit de règim, quelcom semblant al que havia passat amb la democràcia cristiana d'Andreotti a la Itàlia de postguerra. Durant aquests anys, es van identificar amb el país i es van embolicar amb la bandera, i Jordi Pujol va assumir el paper de patriarca: disposava d'una personalitat genuïna, l'aureola d'haver passat per la presó com a activista antifranquista, i recorria el país de punta a punta emmagatzemant cada detall en una memòria prodigiosa. Per això, el fet que ara hagi confessat que ha acumulat una fortuna en paradisos fiscals sense declarar és d'una profunditat que, em sembla, encara no sabem apreciar. Cal recordar, però, que el cas Pujol, que l'esquitxa a ell i a tota la família, és només la punta d'un iceberg contra el que han estavellat el vaixell on viatjàvem tots i que inclou el cas Turisme, el cas Palau, el cas de les ITV o el cas Adigsa, que va denunciar Pasqual Maragall al Parlament i pel qual va rebre una allau de crítiques.

El poble de Catalunya, al que tant han apel·lat, té motius més que suficients per sentir-se enganyat i menyspreat. D'una banda, per una qüestió pràctica: mentre milions de catalans pagaven religiosament els impostos, aquesta elit política i econòmica es lucrava fins a l'extenuació servint-se de la funció pública. Però, a més, per una qüestió moral: la hipocresia de pregonar uns valors cristians ?el sacrifici, la humilitat, el treball, la honestedat? i nacionals ?l'estima al país, la lleialtat?, i passar-se'ls pel forro. Ara que la farsa ha acabat en tragèdia, i tal i com apunta l'historiador Josep Fontana, cal revisar la figura de l'expresident i, jo encara diria més, la del partit que durant trenta anys llargs ha fet de pal de paller del nacionalisme català modern. A Itàlia, la màfia és un poder paral·lel a l'estat, aquí la *famiglia* era l'estat mateix.

Perquè la reflexió ha d'anar més enllà. Qui ha de liderar, ara, el procés sobiranista? El cas del clan mafiós dels Pujol complica el ja de per sí complex camí cap a l'alliberament nacional, sobretot perquè rearma les casernes ideològiques de l'espanyolisme amb una munició gens menyspreable. Per això, ha arribat el moment de redefinir el subjecte polític del procés i canviar el seu caràcter d'una forma determinada. Que sigui el poble qui, alliberat de messies, empenyi el país a un referèndum irrenunciable. I que sigui aquesta una independència per canviar-ho tot, per enderrocar d'una vegada per totes l'edifici trampós de la transició (transacció) que no fou res més que un pacte entre elits per mantenir les seves prebendes. Crear, en definitiva, un nou marc de regeneració política i justícia social que no ens alliberi només del jou de l'estat espanyol, sinó també d'aquesta màfia que ens roba des de fa dècades: els que ens van entrar a robar a casa.